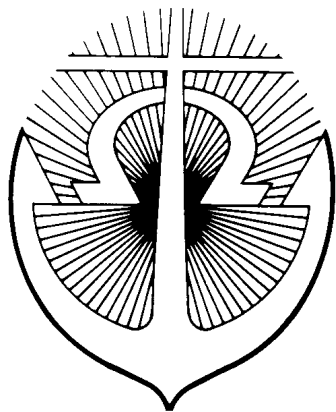

MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES,
KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KERÉKI KÖZSÉGEK
EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2015. XXIII. évf.

— 2. szám —

II. negyedév

Ballagás, merre tovább?

Lassan került fel a táblákra a VAKÁCIÓ szó utolsó betűje. Diák és tanár egyaránt várta. A jól megérdemelt(?) pihenés ideje a nyár. Egy-egy osztály befejezte az adott, évek óta megszokott iskolatípust. Általános iskolát, gimnáziumot, egyetemet.

Ballag már a vén diák, tovább, tovább... – éneklük az osztálytermeket végig járva, s felrémlik az előző évek megannyi emléke. Innentől már csak az idő szépítgeti őket, majdani osztálytalálkozóok felelevenített történeteik lesznek a múlt keserűes történeteik. Vajon milyen alapokra sikerül építkezniük ifjainknak a nagybetűs ÉLETükben? A sok tervből mi valósul majd meg? Vagy még szomorúbb kérdés: mi a további terv? Van-e terv?...

A háború után, a szocializmus éveiben oly sokat szenvedett Mindszenty bíboros, a „fehér vértanúnk”, miután emigrációba kényszerült, az idegenbe szakadt hazánk fiai előtt gyakran beszélt a négy legfontosabbról: *család, templom, iskola, temető*. Hiszen ezek meghatározzák életünket. A család adja a legelső indítást. Nagyon sok függ az indulástól: együtt küzdő szeretetközösségben, vagy veszekedést látó, szétszakadt fél családban szocializálódik-e a gyermek.

Rányílik-e az értelme arra, hogy a világ központja nem ő, hanem a Mindenható Isten. Hagy-e időt életében a templomra, hogy kereshesse a remény forrását, s kapjon lelki erőt. Megértse, hogy nincs egyedül a legnagyobb nyomorúságában sem, ismerje fel életében a Gondviselés jeleit. Tudja, hogy van értelme az életnek, tényleg létezik egy személyre szabott igazi TERV.

Az iskola a tudásszerzés helye. Nagy kérdés: sikerül-e egy-ségbe rendezni a sok tudást? Nevelést is kap-e a tanuló, hogy megértse, hogyan éljen, mit tegyen? Megérti-e, hogy jogai mellett kötelességei is vannak?

A temető őseink, szeretteink, s majdan saját nyughelyünk is. Amennyire megbecsüljük múltunkat, őseinket, annyiban remélhetjük, hogy ránk is emlékezni fognak, s „mi sem éltünk hiába”.

Ez a mesternégyes meghatározza azt, amit hazánknak, s benne otthonunknak érzünk. Tamási Áron sokat idézett mondata: *„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.”* Valamennyien keressük az otthon biztonságát, szeretnénk hazakerkezni, bármennyire is vonz az idegen világ. Gyökértelen az az ember, aki nem érzi, hogy hazahúzza a szíve.

Globalizációról beszélnek, a világ egységéről, mégis mindannyiunknak szükséges, hogy legyen a Földnek olyan számunkra fontos szeglete, amelyet hazának, otthonnak nevezhetünk, ahol nekünk *élnünk és halnunk kell*. Ha nem érezzük ott-honnak a családi fészket, ha mindegy hova, csak innen elvagyódunk, évezredes magyarságunkat hazudtoljuk meg. Egy biztos: a hontalanság nem a boldogság receptje. Életünk szemnyitó vándorlásainak akkor lesz igazán értelme, ha itthon kama-toztatjuk.

Szerk.

Reményik Sándor:

Eredj, ha tudsz (Részlet)

Eredj, ha tudsz... Eredj, ha gondolod,
hogy valahol, bárhol a nagy világon
könnyebb lesz majd sorsot hordanod,
eredj...

Szállj, mint a fecske, délnek,
vagy északnak, mint a viharmadár,
magasából a mérhetetlen égnek
kémleld a pontot,
hol fészekrakó vágyaid kibontod.
Eredj, ha tudsz.

Eredj, ha hittelen
hiszed: a hontalanság odakünn
nem keserűbb, mint idebenn.
Eredj, ha azt hiszed,
hogy odakünn a világban nem ácsol
a lelkekből, ez érző, élő fából
az emlékezés új keresztek.

A lelked csillapuló viharának
észrevétlen ezer új hangja támad,
süvít, sikolt,
s az emlékezés keresztfáira
téged feszít a honvágy és a bánat.
Eredj, ha nem hiszed.

(...)

Ha majd úgy látod, minden elveszett:
inkább, semmint hordani itt a jármot,
szórd a szelekbe minden régi álmod;
ha úgy látod, hogy minden elveszett,
menj őserdőkön, tengereken túlra
ajánlani fel két munkás kezéd.
Menj hát, ha teheted.

Itthon maradok én!
Károgva és sötéten,
mint téli varjú száraz jegenyén.
Még nem tudom:
jut-e nekem egy nyugalmas sarok,
de itthon maradok.

Leszek őrlő szű az idegen fában,
leszek alj a felhajtott kupában,
az idegen vérben leszek a méreg,
miazma, láz, lappangó rút féreg,
de itthon maradok! (...)

TESTVÉREINK, A SZENTEK

Boldog Scheffler János (1887–1952)

Minden korban Isten szeretetének eszközei az általa kiválasztottak, meghívottak. Rajtuk keresztül tolmácsolja az embereknek szóló üzenetét. Azok, akik e meghívást készek szeretetből elfogadni, azok nemcsak szavaikkal, de életükkel, vállalt áldozataikkal és szenvedésükkel is tanúskodnak Isten minden embert megszólító szeretetéről. A jelen cikkünkben bemutatott mártír püspökünk hűséges, meg nem alkuvó kereszthordozásában és vértanúságában adta tovább nekünk ezt az üzenetet.

szerzetesek lelki nevelését, amelyre szemináriumi lelkiigazgatóként, szerzetesnővérek gyónatójaként és lelki vezetőjeként is nagy gondot fordított.

1940-ben nehéz szívvel, de elfogadta kinevezését a kolozsvári egyetem egyházi katedrájának vezetésére. Az életében bekövetkezett fontos események, változások előtt minden alkalommal sok vívódás, elmélkedés révén munkálta ki magában Isten akaratának felismerését és elfogadását. Életének minden történetében Óra figyelt.

Így fogadta 1942-ben XII. Piusz pápa döntését is, aki őt a szatmári egyházmegye püspökévé nevezte ki. A közeli nehéz időköt előre látva azonnal munkához látott. Visszaállította egyházmegyéjében a katolikus tanítóképzőt, új plébániákat és kissemináriumokat szervezett. Éleslátóan már 1943-ban figyelmeztette papjait és híveit a háború és az esetleges ateista-kommunista uralom lehetséges következményeire, a várható üldöztetésre. Az áldozatvállalás, engesztelés és vezeklés szükségességét hangoztatva intette papjait: a jó pásztor nem futamodik meg. Amikor 1944 szeptemberében Szatmárnémetit is elérte a háború, személyesen kiállt a bevonuló szovjet és román csapatok által sok ezer sváb származású férfi és nő elhurcolása ellen, de sokat nem tehetett.

1945-ben a szentatya őt nevezte ki a győri egyházmegye élére, a vértanúhalált halt Apor Vilmos püspök helyére. Ezzel hivatalosan is lehetségessé lett volna, hogy elmenjen a kommunista román hatalom által fenyegetett Szatmárból. Ám ő mégis azt kérte, hogy a

nehéz helyzetre való tekintettel maradjon szeretett egyházmegyéjében. A Szentszék elfogadta kérését.

Bár mindennemű pártpolitikától óvta papjait, az állammal való szembekerülést mégsem kerülhette el. Első támadásként 1948-ban a román kormány felmondta a Szentszékkel kötött megállapodást. Az ateista hatalom célja a helyi egyház teljes elvágása volt Romától, és a romániai egyház teljesen állami felügyeletű irányítása. Scheffler János semmilyen alkudozásra nem volt hajlandó, a pápához való hűség mellett töretlenül kitartott. 1949-ben először közvetlen munkatársait – köztük püspöki titkárát, a titokban püspökké szentelt Bogdánffy Szilárdot – tartóztatták le, majd miután elutasította a békepapi mozgalom megszervezését, őt is elfogták, és 1950-ben kényszerlakhelyre Körösbányára vitték. A román kommunista vezetés megakarta nyerni a Romától függetlenített, a pápát el nem ismerő, az állam érdekeit kiszolgáló romániai egyház vezetésére. Ő a „felkérésre” ennyit válaszolt: „Nem tehetem.” Majd a már fenyegető hangú ajánlatra kijelentette: „Szívesen feláldozom az életem is, de a hitemet nem adom.” 1952-ben letartóztatták, és – immár a kommunista erőszakgépezet eszközeivel – a bukaresti fogdában folytatták kihallgatását. Rá akarták bírni, hogy vegye át a gyulafehérvári állami egyházmegye vezetését. A magas rangú állami vezetők azonnali felmentését ígérték, ha elvállalja a neki szánt szerepet. Ő azonban Istenhez, egyházához, és híveihez hűségében megingathatatlan maradt. Ezt látva

koncepciók pert kezdeményeztek ellene. A lelki zsarolását célzó koncepciók per előkészítésének hónapokon át tartó fizikai és lelki természetű szenvedései ezután folytatódtak Zsiláva földalatti börtönében, ahol a hadbíróságra küldését várta. Fogolytársai – negyvennél többen voltak egy cellában – később visszaemlékeztek, hogy sohasem panaszkodott, sem fizikai, sem lelki szenvedéseit nem emlegette. Erősítette hitét és testét a vértanúságra. „Katólikus papnak nem szégyen kommunista börtönben meghalni, hiszen kötelessége teljesítése, a hitéhez való hűsége juttatta oda.” – mondta egyik cellatársának.

A sorozatos kínzásokat szervezete már nem tudta viselni. A cellatárs, a zsidó származású Dan Mizrahy zeneszerző negyven év után is emlékezett a haldokló püspök utolsó szavaira, melyben Szt. Ágoston sorait idézte: „*Ott időzünk és látunk majd, látunk és szeretünk, szeretünk és dicsőítünk. Íme, mi lesz végül vég nélkül. Mert mi más a mi végcélunk, ha nem eljutni az országba, melynek nincs vége?*”

1952. december 6-án átadta lelkét a Teremtőnek. Boldoggá avatására 2011. július 3-án gyűltek össze a szatmárnémeti székesegyházban. Boldog Scheffler János szenteket termő történelmi időben szolgált, hű maradt hitéhez, az Egyházhoz, a római pápához. Tanulnunk kell tőle, különösen azt az erőt adó túllátást, amely a jelen nehézségei között haladva abba az országba akar eljutni, „melynek nincs vége.”

Scheffler János 1887. október 29-én az erdélyi Kálmádon, egy tízgyermekes zsellér családban született. Szülei mélyen vallásos szegény emberek voltak, akiknek a hit gyakorlása a mindennapjaikhoz tartozott. Mint később megvallotta, a hit kegyelmét az Istentől gyermekkorában, a családban kapott ajándéknak tekintette. A szegény sorsú fiú fejlődésében fontos szerepet játszott a falu plébánosa is, aki tanulmányaiban segítette, és életre szóló lelki útmutatást adott neki. A középiskolát a Királyi Katolikus Főgimnáziumban végezte Szatmárnémetiben. Ez a város a későbbiek során – kisebb megszakításokkal – egész áldozatvállaló életének színteréül is szolgált.

Tehetségével és szorgalmával hamar kitűnt diáktársai közül. Már papnövendék, amikor 1906-ban a Pázmány Péter Tudományegyetemen megkezdte teológiai tanulmányait. 1910-ben püspöke pappá szentelte, majd két évre ösztöndíjjal Romába küldte, ahol kiváló eredménnyel kánonjogból doktorátust szerzett.

1912-ben visszatérve Szatmárra teológiai tanársággal bízták meg, közben segédlelkészként, majd plébánosként szolgált híveit. 1917-től az újjászervezett szatmárnémeti katolikus gimnázium hittanára és első igazgatója lett. Ezekben az években számos tanulmány és elmélkedés került ki tolla alól. Élethivatásának tekintette a papnevelést és a

D.A.C.O.L.J.!

A Törökkoppányi Általános Iskola részt vesz a TÁMOP 3.1.4B Köznevelés az iskolában című projektben. Ennek egyik modulja a *Partnerség és hálózatosodás*, melynek célja, hogy diákok, szülők, pedagógusok és civil szervezetek önkéntes részvételével egy közösségi eseményt szervezzünk, ezáltal a partneri együttműködést erősítsük és felhívjuk a környezetünkben élők figyelmét egy társadalmi problémára. A megadott hat téma közül mi a szenvedélyek prevencióját választottuk és klubdelután keretében dolgoztuk fel, melyet egy hónapos előkészítő szakasz előzött meg. A D.A.C.O.L.J.! nevet adtuk a programnak. Az eseményt április 28-án valósítottuk meg. A rendezvényről és annak hasznosságáról az iskola tanulói fogalmazást írtak. Ezekből adunk közre néhány részletet, véleményyt:

„Az iskolánk szervezett egy olyan délutánt, ahol négy állomáson tanulhattunk valamit a szenvedélybetegségekről. A védőnőnk vetélkedőt szervezett, a rendőr bácsi bemutatót tartott és elmondta tapasztalatait. Logót is terveztünk a programhoz. Vetítettek egy filmet, ami remekül bemutatta, mit tesz valakivel a drog és az ital. Nagyon megrondító volt. A szülők előadtak számunkra egy remek színdarabot. Két nyolcadikos filmet készített, ketten jelenetet adtak elő. A tornateremben ki voltak állítva azok a plakátok, amiket mi, gyerekek csináltunk.” **Fehérvári Laura, 6. osztály**

„A D.A.C.O.L.J.! szó azt jelenti, drog, alkohol, cigaretta és túlzott online jelenlét. Azt jelképezi, hogy ne drogozz, ne cigizz, ne igyál alkoholt, ne légy internetfüggő! Ezek a dolgok tették tönkre annak az embernek az életét, aki itt volt előadást tartani, és még sok millió másik ember életét is, de a D.A.C.O.L.J.! Szövetség ezek ellen tiltakozik.” **Knébel Anna, 5. osztály**

„Nagyon tetszett, hogy különféle szempontokból is bemutatták a szenvedélybetegségeket. Örültem annak, hogy meghívtak egy leszokott drogost és a mentorát, mert szerintem aki átélte, az sokkal jobban át tudja adni a drog hatását és következményeit. Ennek tanulsága szerintem az volt, ne ítélj el senkit, hiszen nem tudod, hogy jutott el idáig. Inkább segítséget kell adni neki.” **Kovács Nikolett, 6. osztály**

„A szenvedélybeteg előadásában megrondító volt, amikor arról beszélt, ahogy átvették az életét a függőségek. Szívszorító volt, amikor elmesélte, hogy drogos korában a szülei elküldték

otthonról. Örültem, hogy ilyen sokan eljöttek a programra, és velünk együtt „dacoltak”. **Nagy András, 6. osztály**

„Tetszett, hogy a mi javaslatainkat is figyelembe vették a programok szervezésénél. Az is jó volt, hogy a felnőttek megmutatták, miért is károsak ezek a szerek. Tetszettek az állomások, sokat tanultam belőle. A D.A.C.O.L.J.! feliratú kítűző is jó ötlet volt. Azt is megtanultam, hogy hiába akarok beilleszkedni a középiskolába, nem szabad letérnem „az útról”. Amióta volt ez a nap, sokkal kevesebbet telefonozok, inkább tanulok vagy játszom a kutyáimmal. Szerintem ez a program összehozta az egész iskolát. Szeretném, ha több alkalommal is lennének ilyen rendezvények.” **Szilágyi Antónia, 6. osztály**

„Nekem nagyon tetszett a programsorozat, különösen azért, mert már az előkészítésbe is bevonták a gyerekeket. Egy osztálytársammal vállaltuk egy kisfilm készítését. Eközben és a rendezvények során rájöttem egy csomó mindenre. Bennem megfogalmazódott egy állítás, hogy mindannyian függők vagyunk, hisz mindnyájunknak van olyan szenvedélye, amivel kikapcsolódhat. A programsorozat felnyitotta a szememet, megtanultam észrevenni a szenvedélybetegeket, átérzem, miért váltak ilyené.” **Öndő Gergő, 8. osztály**

„Ez a mozgalom igen hasznos volt. Én a jövőben sem nyúltam volna semmiféle függőséget okozó szerhez, de a D.A.C.O.L.J.! program még biztosabbá tette az elhatározásomat. A programok érdekesek, hasznosak, sokszínűek voltak. Nagyon sok hasznos információval szolgáltak, mindemellett az osztályt, mint közösséget is összehozták, amikor például plakátot terveztünk, logót készítettünk vagy verset írtunk a témáról.” **Orsós József, 8. osztály**

„A hangulat jó volt, bár kicsit komolyabb, mert ezt a témát mindenki komolyan vette. Lehetne még több ilyen délutánt tartani, mert szerintem hasznos és hatással van ránk. Nekem ebből az a legtanulságosabb, hogy bármi is történik, mindent meg kell beszélni a szüleinkkel.” **Balogh Evelin, 6. osztály**

A vélemények alapján a D.A.C.O.L.J.! program sikeresnek mondható. Reméljük, hogy a benne részt vevő gyerekek a későbbiekben sem válnak semmilyen szenvedély rabjává, és szószólói, továbbvivői lesznek ennek a mozgalomnak.

Geigerné Szabó Ildikó
Törökkoppány

ELSŐÁLDÓZÁS

Törökkoppányban 2015. jún. 6-án elsőáldozást tartottunk. Körzetünkben levő 2 általános iskola – a törökkoppányi és a somogygyezyesi – harmadik és negyedik osztályos hittanosi, valamint néhány idősebb tanuló vehette magához először az Oltáriszentséget az ünnepi szentmisén. 40 fiatalt készítettünk fel előzőleg a bűnbocsánat szentségének – a szentgyónás nagyszerűségének – megtapasztalására. Minél őszintébb, minél mélyebb a lelkiismeret vizsgálatunk, annál felemelőbb a gyónás utáni megtisztulás és az újrakezdés öröme. Szerencsére többen megértették ezt a gyerekek közül.

Pedig az évek során valahogy egyre nehezebben indult a dolog. Nem egy esetben olyan gyerekeket szeretnénk Jézushoz vezetni, akiknek sajnos már a nagyszüleik se igen járnak templomba. A meghirdetett szülői értekezletre a szülőknek alig a fele jött el... Mintha nem lenne számukra fontos gyermekük lelki fejlődése. Vagy ők sem értik a gyakorló keresztény élet lényegét? Nehéz úgy nevelni, ha nincs élő kommunikáció a nevelők között.

Az utolsó hetekben családlátogatásra indultunk, hogy mentsük a lelkeket. Jézus is arról beszélt, hogy a jó pásztor

elindult az elveszett bárány után...

A törökkoppányi iskolába Tolna megyéből is járnak tanulók. Érténybe a helyi plébánossal, Zsolt atyával és kedves polgármester asszo-

nyukkal együtt kerestük fel a családokat. Örültünk, hogy mindenütt szívesen fogadtak. Feltárták gondjaikat, problémáikat. 5 hittanos gyereket meg kellett keresztelnünk, hogy lehessen elsőáldozó.

Az ünnepség lebonyolítása az évtizedes gyakorlat szerint alakult. Már évekkkel ezelőtt egyforma egyházi ruhákat varrattunk, hogy az ünnepet ne befolyásolja a családok vagyoni helyzete közötti különbség. Három jólelkű édesanya segített az elsőáldozói ruhák vasalásában. A szentmise utáni agapé lebonyolításában – a szendvicsek készítésében, terítésben, tálalásban – segítőkész asszonyok jól bevált csoportjára most is számíthattunk. A templomdíszítés is emelte az ünnep fényét, a sok fehér virág az oltáron a lelki megtisztulásra utalt. Jenő atya még az utolsó pillanatban is gyóntatott, a szentmisét a kisbári-somogyacsi plébános atyával, Győrfi Sándorral együtt mutattuk be. Ákos testvér orgonált.

Krisztus az Oltáriszentségben önmagát adja nekünk. Hitünk, reménységünk erősítője, ha együttműködünk kegyelmével. Az elsőáldozás emlékeztető, ünnepélyes kezdete a gyakorló, jóra törekvő keresztény életnek.

Imre atya

Elsőáldozók voltak Törökkoppányból: Balogh Daniella, Tálos Melánia, Széles Máté, **Szorosadról:** Balla Ella Mária, Varga Márk, **Somogydöröcskéről:** Kovács Bence József, **Miklósiból:** Polgár Hanna, Steinbacher Dorina, Erbár Milán, **Karából:** Hirt Bettina Petra, Hirt Johanna, Simon Roland, **Zicsről:** Giay Gréta, Hranyczka László, Holczbauer Jázmin Mária, Grózly Karina Gizella, **Értényből:** Guzmics Noémi, Horváth József, Horváth Kitty, Orsós János, Orsós Szilvia, Orsós Vivien, Orsós Mariann, Orsós Roland, Kovács Ádám, Horváth Nikolett, Orsós Noémi Katalin, Orsós Dávid, Orsós Máté, László Kevin, Kollár Balázs, Molnár Kitty Mária, Molnár Diána Teréz, **Koppányszántóról:** Juhász Beatrix, Szarkali Szabaszián, **Somogygyezyről:** Horváth Leila Mária, Horváth Dániel Máté

Tisztelet a háborús hősöknek

Falunap Zicsen

2015. május 9-én délelőtt 10. órakor a római katolikus templomban az I. és a II. világháborús hősök tiszteletére Galbavy Jenő József prior atya és dr. Sipos Imre atya celebrált szentmisét.

A misét követően az I. világháborúban elesett hősök tiszteletére a templom falán elhelyezett emléktáblánál röhattuk le kegyeletünket. *Nagy Jenő Józsefné* polgármester köszöntötte a megjelenteket, majd Kovács József háborús naplójából olvasott fel egy részletet. *Prof. Dr. habil. Szakály Sándor* történész, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója elevenítette fel az első világháború borzalmait. Beszéde után *Nagy Jenő Józsefné* polgármester aszszony az önkormányzat, *Süle Károly* kuratóriumi tag a Zics Faluért Alapítvány és *Holczbauer Tamás Mihályné* a Vö-

alpján a front átvonulását Zicsen. A tragikus sorsú Radnóti Miklós Nem tudhatom című versét *Gyay Bence* előadásában hallgathattuk meg. Ezt követően *Horváth Tamás*

man Ferenc a településen folyó közmunka eredményeinek megtekintésére hívta a jelenlévőket.

Ezalatt a Zicsi Szorgos Kezek Szociális Szervezete asszonyai *Fodor Antalné*, *Hargitai Lászlóné*, valamint *Fellinger János* korábbi pol-

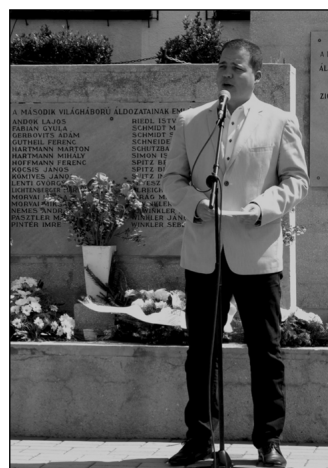
Dr. Szakály Sándor történész az I. világháborús emléktáblánál beszélt

röskereszt Zicsi Szervezete nevében helyezte el koszorút a zicsi hősök emléktáblájánál.

A megemlékezés a II. világháborús emlékműnél folytatódott. Itt *Witzmann Mihály*, a 3. számú választókerület országgyűlési képviselője tartott ünnepi beszédet. Ezután *Imre atya* elevenítette fel régi visszaemlékezések

alpolgármester az önkormányzat, *Hoffman Ferenc* kuratóriumi elnök a Zics Faluért Alapítvány, és *Hranyczka Lászlóné* elnök a Vöröskereszt Zicsi Alapszervezete nevében helyezte el a megemlékezés virágait, majd közösen elénekeltük a Szózatot.

Az ünnepség végén *Hoff-*

Witzmann Mihály országgyűlési képviselő

és Zumba táncosokat, a Nágocsi Nyugdíjasklub tagjait, az általános iskola diákjait és az ifjú táncosokat, a Törökkoppányi Óvoda apróságait, a sérsekszőlősi *Kőrösi Tündét*, és a zicsi táncosokat.

A napot egy fergeteges, hajnalig tartó bál zárta. A talpalávalót a RÖGTÖN zenekar szolgáltatta.

Ezúton mondunk köszönetet támogatóinknak, a Karádi Kossuth Vadásztársaságnak, Sári Baláznak, a Zicsi Szorgos Kezek Szociális Szervezetnek, a fellépő amatőr csoportoknak, a finom falatok készítőinek, a rendezvény előkészítésében, lebonyolításában résztvevő önkormányzati dolgozóknak és szervezeteti tagoknak.

Ginderné – Zics

Példa a kis falvak felemelésére

Nyíltnap Zicsen

Zics Község Önkormányzata, a Zicsi Szorgos Kezek Szociális Szövetkezet és a Siófoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Tabi Foglalkoztatási Pontja 2015. június 5-én nyílt nap keretében mutatta be a Start mezőgazdasági közmunkaprogram és az ezen alapulva létrehozott szociális szövetkezet működését és eredményeit.

Nagy Jenő Józsefné polgármester asszony köszöntötte a rendezvényen megjelent Göbölös Sándor alezredes, szakmai főtanácsadó urat, a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási Helyettes Államtitkárság Somogy Megyei Területi képviselőjét, a Tabi Foglalkoztatási Pont képviselőjében megjelent Horváth Tünde és Dulcz Zoltánné foglalkoztatási ügyintézőket, továbbá a Tabi Járáshoz tartozó települések polgármestereit, alpolgármestereit, képviselőit, az önkormányzatok dolgozóit és a szövetkezet tagjait.

Ezután felkérte Hoffman Ferenc települési képviselőt, aki egyben a közmunkaprogram irányítója és a szociális szövetkezet elnöke, hogy mutassa be a településen folyó mezőgazdasági közmunkaprogramot és a szövetkezetet.

Vendégeink megtekinthették a földhasználat és szabadsági kertészetet, valamint megismerkedhettek a sertés és tojtyúk-tartási programmal. Betekintést nyerhettek a tojásfertőtlenítő és csomagoló üzem munkájában.

Hat – egyenként 200 m²-es – földhasználatban epret, káposztaféléket, paprikát, paradicsomot és uborkát termesztünk. Szántóföldi kertészetben vöröshagymát, burgonyát, zöldborsót, céklát, sárgarépat, petrezselymet, főzni való kukoricát, olajtököt, fűszer- és almapaprikát, saláta és fűszernövényeket termesztünk. A zöldségféléket a helyi és a tabi zöldségboltban, valamint közületeknél értékesítjük. Terveink között szerepel egy zöldség-, gyümölcsfeldolgozó és szárasztás készítő üzem létrehozása is. Az üzem működtetéséhez szükséges gépeket, berendezéseket részben a közmunkaprogram keretében vásároltuk meg, illetve az Országos Foglalkoztatási Közhatal Nonprofit Kft. által meghirdetett „Sui Generis Támogatási Program II.” pályázaton elnyert 9.743.870 Ft-ból szerezzük be. Az áru megrendelőkhöz történő kiszállítására a közmunkaprogramban elkezdett bevételből egy Opel Combo típusú autót vásároltunk, 1.260.000 Ft értékben. Az állatállomány részére a takarmány egy részét is helyben állítjuk elő. Terveink között szerepel egy vágópont kialakítása és egy hűtőkocsi beszerzése is. A sertésállomány bővítése további hosszú távú munkalehetőséget biztosítana a tagok számára. Az önkormányzat a mezőgazdasági programban 23 főt foglalkoztat, a szövetkezet tagi munkavégzés keretében 20 szövetkezeti tagnak biztosít munkalehetőséget.

Az önkormányzat és a szövetkezet vezetősége elkötelezett abban, hogy munkahelyek teremtésével tegye jobba a településen élő családok életminőségét.

A program kötetlen beszélgetéssel és a közösen elfogyasztott estebéddel zárult, melyet a szövetkezet szorgos kezű asszonyai,

Horváth Zoltán Jánosné, Csuti Edina és Steiner Péter Ferencné készítette.

Példaértékű a közmunkaprogramban és a szövetkezetben folyó munka, a dolgozók tenni akarása és a felmutatott eredmények.

G. Jné
Zics

MAGVACSKA

Hittansarok

Az esküvőkkor szoktuk felolvasni az alábbi szentírási részt, amely Szent Pál apostol egyik leveléből való. A megadott szavakkal egészítsd ki a pontozott részekben a bibliai idézetet!

A szavak: emberek, igazsággal, angyalok, prófétáló, gögösködik, titkokat, érek, színről-színre, gyermek, türelmes, beteljesedés, gonoszságnak, szeretet, remél, soha el nem múlik, férfivá.

Beküldendő a szavak helyes sorrendje és az idézet pontos helye a Bibliában.

A (0)..... himnusza

Szóljak bár (1) vagy (2) nyelvén,

Ha (3) nincs bennem, Csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.

Legyen bár (4) tehetségem, Ismerjem bár az összes (5) és minden tudományt,

Legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, Ha (6) nincs bennem,

Mit sem (7) Osszam el bár egész vagyonomat a szegényeknek

S vessem oda testem, hogy eléggessenek, Ha (8) nincs bennem,

Mit sem használnék.

A szeretet (9), a szeretet jóságos,

A szeretet nem féltékeny,

Nem kérkedik, nem (10),

Nem tapintatlan, nem keresi a magáét,

Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója,

Nem örül a (11),

De együtt örül az (12)

Mindent eltűr, mindent elhisz,

Mindent (13), mindent elvisel.

A szeretet (14)

A prófétálás megszűnik, a nyelvek elhallgatnak, a tudomány elenyészik.

Tudásunk csak töredékes,

Töredékes a prófétálásunk is.

Mikor azonban eljön a (15),

Ami töredékes, véget ér.

Amikor még (16) voltam, úgy beszéltem, mint a gyermek,

Úgy gondolkodtam, mint a gyermek, úgy ítéltam, mint a gyermek.

De mikor (17) nőtem, elhagytam a gyermek szokásait.

Ma még csak tükörben, homályosan látunk,

Akkor majd (18)

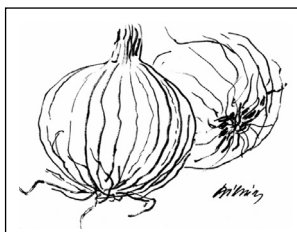
Most csak töredékes a tudásom,

Akkor majd úgy ismerek, ahogy én is ismert vagyok.

Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három,

De köztük a legnagyobb a (19)

(Hitvallás nyomán)

Dűlőneveink nyomában, 24.: Város, falu

Lelkipásztori területünkhöz 11 kis falu tartozik. Bár jelenleg szinte valamennyinek csökken a létszáma, többükben az évszázadokkal korábbi fejlődésnek érdekes helynévi nyoma ismert. A belterületi földrajzi nevekben feltűnik Zicsen, Miklósiban és Kárában is a *város – falu* megkülönböztetés. Megmosolyogtató, hogy az alig 50 fős Kárában is „városnak” nevezik a Kölcey utca néhány házát, míg a falunak a templom körüli részt, a mai Kossuth utcát.

Zics legrégibb ismert térképén, 1779-ben is feltüntették „Új város” néven a település északi részét – ma főként a Petőfi és a

MÚLTIDÉZŐ

Táncsics utcák területét –, tehát az elnevezés eredete a 18. századig visszanyúlik.

Miklósiban „*falunak*” szintén a templom utcáját nevezték, míg „városi rangra” a kárai és a zicsi utcák területét emelték. Mindhárom településen elmondható, hogy a régebbi településrész ősisége révén maradt a falu, míg az újabb házakat már a „város” területén kezdték építeni, tehát a kis községek terjeszkedési iránya ez alapján is vázolható.

Dr. Sipos Imre

Erdők, mezők kincsei

Egyre több virágkedvelő lakásában találkozunk orchideákkal. Az igen változatos alakú, rajzolatú és színű pompás virágú dísznövények zömükben eredetileg fán lakó trópusiak, de szerencsére kertészetileg szaporíthatók, s napjainkra az egész világon elterjedtek már. Az orchideák a növényvilág legnagyobb családját alkotják, mintegy 22 ezer fajuk ismert. A megvásárolható cserepes dísznövények tartásához egyre többen értenek, s elérik, hogy akár több éven át ismételtlen is virágozzanak kedvenceik.

Azt már kevesebben tudják, hogy hazánkban több mint 50 fajuk vadon is előfordul, sőt környékünk is büszkélkedhet talajlakó orchideákkal. Ezek általában kisebb

virágúak, mint a természetbe fogott trópusi rokonaik. Ritkaságuk miatt igencsak öröm, ha az erdőt-mezőt járó ember rábukkan egy-egy példányára. Nagyobb egyedszámban igencsak elvétve találkozhatunk velük. Valamennyi fajuk védett, ne jusson eszünkbe leszedni vagy kiásni őket!

Somogydöröcske határában két helyen is ismerjük a **bíboros kosbor** (*Orchis purpurea*) kisebb telepét, amely hála termőhelyük érintetlenségének, évek során lassan egyre nagyobb egyedszámban virágzik. Ugyancsak Döröcske határában fényképeztük egy füves mezőn az **agárkosbor** (*Orchis morio*) 3 példányát.

A Kereki melletti gyertyános-tölgyes védett ritkasága a **széleslevelű nőszőfű** (*Epi-*

pactis helleborinae). Ez a faj akár 70 cm magasra is megnőhet, ha le nem csípi az erdei vadak. Halvány zöldessárga virágai alig 1 cm nagyságúak, de nyár derekán a fokozatosan kinyíló virágfüzért közelről szemlélve a kétoldali részarányos virágok jelzik, hogy orchidea került a szemünk elé. Ha egyet találunk belőle, érdemes alaposabban körülnéznünk, mert a közelében néhány példány még nagy valószínűséggel él. Széles, tojásdad alakú, hüvelyes vállú leveleiről kis gyakorlattal virágzáson kívüli állapotban is felismerhető.

Bíboros kosbor

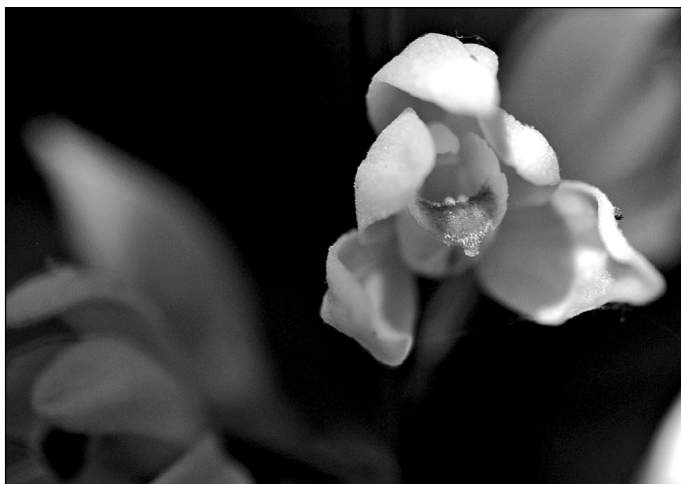
Széleslevelű nőszőfű

A hazai orchideák közül több faj egyedei akár évtizedekig is élnek, de sokuk nem minden évben virágzik. Ritkaságuk oka az, hogy magvaiknak csírázásához gyakran egész speciális körülmények szükségesek, csak meghatározott gombafajok jelenlétében indulnak fejlődésnek.

Sajnos csupán egyetlen évben fotózhattuk a törökkoppányi Kápolna-hegyen a kis kápolna közelében a halványbarnás színű **madárfészek** (*Neottia nidus-avis*) korhadéklakó orchideát, amely nevét a bozontosan elágazó gyöktörzséről kapta. A cseszmei-erdőben máskor is regisztrálhattuk szerencsére a fajt. Az idei év felfedeztetje a fehér virágú **kardos madársisak** (*Cephalanthera longifolia*), amelyre Zoltán Péter hívta fel figyelmünket egy törökkoppányi erdőrészben.

Remélhetőleg természetjárásaink, kirándulásaink során még nőni fog a védett orchideák környékbeli fajlistája.

S. I.

Kardos madársisak virága

Fotó: Zoltán Péter

Külső-Somogy természettudományos kutatása sokáig méltatlanul háttérbe szorult. Reményeink szerint ezen a sajnálatos tényen sokat javít majd a Koppányvölgy Natúr-park megalakulása, amelyről az előző számunkban beszámoltunk. A *Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei*nek 3. kötetében máris több dolgozat érinti környezetünket. A 2014-ben készült nívós tudományos tanulmánykötetben jeles kutatók adják közre eredményeiket.

Juhász Magdolna, a megyei hatókörű kaposvári múzeum botanikusa Somogy-döröcske térségében végzett botanikai állapottelmérést. Leginkább a Koppány-völgy Gerézdpuszta és a somogydöröcskei bekötőút közötti szakaszát, valamint a jobb parti ártérrel szomszédos területeket vizsgálta. A közölt vegetáció-térképén feltűntette a magas természetességű növényzet foltjait. A szerző felhívja a figyelmet a természetes társulások sokféle veszélyeztető özőnfajok terjedésére is.

Purger J. Jenő a kisemlősök faunisztikai felmérésének eredményeiről számolt be Külső-Somogy északnyugati részéről. Néhány éve még majdnem mindegyik templomunk tornyában fészkelte gyöngybagoly (*Tyto alba*), napjainkra sajnos erősen lecsökkent ezeknek a védett

KÖNYVAJÁNLÁS

éjszakai ragadozó madaraknak a száma. A fészkelő helyeik környékéről összegyűjtött több ezer bagolyköpet kisemlős csontmaradványaiból a Pécsi Tudományegyetem tanára meghatározta a baglyok által elfogyasztott fajokat. A miklósi templomtornyban 2000 és 2005 között, a kapolyi református templomtornyban 1999 és 2002 között összegyűjtött bagolyköpetek elemzése jó áttekintést ad a környezet kisemlős faunájáról.

A tanulmánykötetben a régészeti, botanikai és zoológiai tanulmányok mellett helyet kapott a néprajz is. *Lukács László* „Szent Vendel tiszteletéről Somogyban” címmel írt összefoglalót, amelyben környezetünk több faluja is szerepel, hiszen a 19. században az állattartó falusi nép nagy patrónusának tisztelte Szent Vendelt. Más somogyi emlékek mellett a törökkoppányi, miklósi és a pusztaszemesi Vendel-emlékeket is sorra bemutatja a tanulmány. A Magvetés újságunk korábbi száma alapján közli a pusztaszemesi Szt. Vendel-ereklye hitelesítő püspöki iratának sorait is. Archiv felvételen a ságvári erdőben ma is meglevő képes-fára 1930-ban kihelyezett – azóta másra cserélt – Vendel-képet láthatjuk.

A tanulmánykötet a Rippl-Rónai Múzeumban 2014. január 30–április 10. között megrendezett Dél-Dunántúl szakrális emlékeit bemutató kiállítás magyarázó katalógusa zárja, abban is rábukkanhatunk a területünkről származó értékre.

(A korlátozott számban kiadott múzeumi évkönyv a *Kaposvári Rippl-Rónai Múzeumban vásárolható meg.*)

Szerk.

ANYAKÖNYVI HÍREK

2015. I. negyedév

KERESZTELÉSEK

Törökkoppányi plébánia területén: Kult Péter és Fábíán Diána leánya, Zsófia (márc. 8. – Törökkoppány) részesült a keresztség szentségében.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: Székely Lajos (74 é. – 2014. dec. 9.) (Törökkoppány); Kas György (79 é. – jan. 13.) (Törökkoppány); Cser Gyuláné sz. Farkas Ilona (76 é. – jan. 20.) (Törökkoppány); Jani Ferenc (95 é. – márc. 20.) (Törökkoppány),

Miklósi plébánia területén: Ginder József (79 é. – jan. 30.) (Zics); Vinkler Imre (82 é. – febr. 1.) (Miklósi); Rentler József (86 é. – febr. 3.) (Zics); özv. Rentler Józsefné sz. Fellinger Katalin (81 é. – febr. 16.) (Zics); özv. Körösi Ferencné sz. Darázs Ilona (78 é. – febr. 23.) (Zics); Zrinyi Vendel (74 é. – febr. 27.) (Somogyegres),

Kapolyi plébánia területén: özv. Nagy Jánosné sz. Takács Erzsébet (86 é. – 2014. dec. 17.) (Somogyegres); özv. Ferenczi Istvánné sz. Puller Erzsébet (88 é. – 2014. dec. 28.) (Kereki); özv. Horváth Jánosné sz. Ördög Mária (70 é. – jan. 25.) (Somogyegres); Pete Irén (81 é. – febr. 12.) (Kereki); Sarkadi György (64 é. – febr. 23.) (Kereki); Antal Ferenc (63 é. – márc. 18.) (Somogyegres); Horváth Dezső (86 é. – márc. 19.) (Somogyegres) elhunyt.

A meghalt hívek lelke Isten irgalmában békességben nyugodjon!

Johann József:

Édesanyám

Kezében fagyöngyből kopottas olvasó,
Tekintete a messze távolba kutató.
Tartását megtörte a rengeteg munka,
Elmélyülni, feltöltődni járt a templomba.

Változott zászló, címer, államforma,
De Őt mindig hívta templomunknak tornya.
Imája elszállt a kegyetlen Don-kanyarba,
A Mindenható Édesapámat onnan hazahozta.

Mindig terített asztalt varázsolt,
Hideg tél ellen kesztyűt, sálát, kabátot.
A családjáért még lehetetlen is elkövetett,
Órangyal volt Ő mindenekfelett.

Hívta Őt a gazdaság serege,
Két- és négy lábúnak Ő volt a kedvence.
Gondos kezéből táplálék hullott,
Köszönő csend mondott részükről bókot.

Lelkéből csak jó szándék sugárzott,
Szívére ölelte volna a világot.
Kicsi ablakában muskátli virágzott,
Reménység kellett a mindennapi munkához.

Édesanyám, ott fenn a magas égbe,
Tekintete – hitvallása jövőnk reménye.
Esti imáját harangszónk kíséri,
És ránk a Mindenható segítségét kéri.

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Sipos Imre** SJP atya és **Galbavy Jenő József SJP prior atya**. Alapította: † **T. Flink Kornél**. Komputertipográfia: **Szurmay László**. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ** — 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**